

КОНТРОЛЬ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ СТАТОРА ТА КОРТКОЗАМКНУТОГО РОТОРА АСИНХРОННОЇ МАШИНИ

¹Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розроблено стенд для визначення технічного стану статора та ротора асинхронного двигуна з короткозамкненим ротором, який використовується в навчальному процесі для студентів 1-2 курсів.

Ключові слова: асинхронний двигун, дефектація, обмотки.

Abstract

Stand was developed to determine technical condition of stator and rotor induction motor with squirrel cage that used in in the educational process for students of 1-2 courses.

Keywords: induction motor, fault detection, windings.

Вступ

Сьогодні широке розповсюдження набули асинхронні двигуни з короткозамкненим ротором. Вони використовуються в різноманітних технологічних установках завдяки простоті керування та значній ефективності. Але інколи дані машини можуть виходити з ладу. Тому метою роботи є створення стенду для контролю технічного стану статора та короткозамкненого ротора асинхронної машини.

Результати дослідження

Розроблено стенд-тренажер, який дозволяє набути навичок у виявленні різних пошкоджень обмоток статора та короткозамкненого ротора асинхронного двигуна. Стенд був розроблений для дисципліни «Робоча професія» для студентів 1-2 курсів. Зовнішній вигляд представлений на рисунку 1.

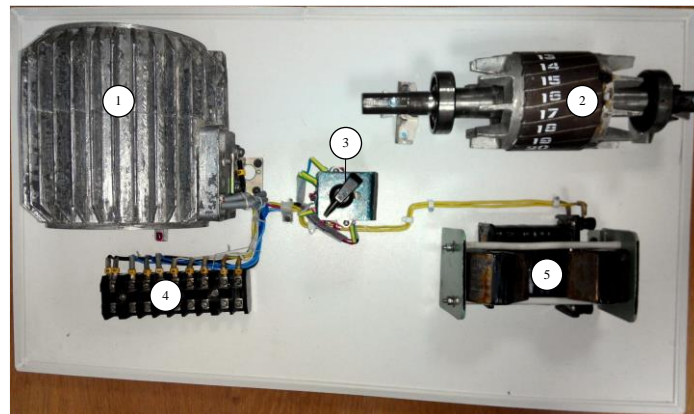

Рис. 1. Зовнішній вигляд стенду для визначення пошкоджень обмоток статора та короткозамкненого ротора асинхронного двигуна

На рисунку: 1 – статор; 2 – короткозамкнений ротор; 3 – пакетний перемикач; 4 – клемна колодка; 5 – електромагніт.

Дефектацію електричних машин проводять для визначення характеру і об'єму ремонтних робіт. Прийняту в ремонт машину ретельно оглядають і ставлять на ній ремонтний номер за яким вона проходить увесь цикл ремонту. Потім проводять випробування, які дозволяють визначити ступінь розборки машини для уточнення об'єму ремонтних робіт. Всі несправності механічних частин і обмоток записують в спеціальну відомість, яка використовується для видачі нарядів на виконання ремонтних робіт [1]. В даному стенді імітовано різні типи пошкоджень обмоток статора, а саме:

обрив обмотки, міжвиткове замикання між двома обмотками та замикання обмотки на корпус. В залежності від положення пакетного перемикача студенту представляється можливість визначити який саме тип пошкодження в обмотках статора. Цілісність обмотки короткозамкненого ротора визначається за допомогою електромагніта за методикою, яка представлена в роботі [1]. Також вимірюють величину повітряного зазору між статором і ротором [2].

Висновки

За допомогою розробленого стенда та дослідів, які пропонуються в лабораторній роботі, студенти можуть підтвердити свої теоретичні знання та закріпити отримані професійні навички. Це може значно допомогти в подальшій роботі на підприємстві та науковій діяльності. В подальшому існує перспектива використання цього методу в дослідженні асинхронного двигуна з фазним ротором.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Головин В.П. Методические указания к лабораторным занятиям по курсу «Рабочая профессия» / Головин В.П. – В. ВГПУ, 1995 г. – 44с.
2. Казак М.О. Методичні вказівки, частина 2 / Казак М.О. – В. ВНТУ – 2015 р. – 50 с.

Владислав Володимирович Гадомський – студент групи 2ЕМ-13б, факультет електроенергетики та електромеханіки, Вінницький національний університет, Вінниця.

Наукові керівники: **Микола Омелянович Казак** – інженер кафедри електромеханічних систем автоматизації в промисловості та на транспорті; **Вадим Сергійович Бомбик** – асистент кафедри електромеханічних систем автоматизації в промисловості та на транспорті, аспірант.

Vladislav Gadomsky - student group 2EM-13b, Faculty of Electromechanics and Electricity, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa.

Supervisor: **Nikolai Kazak** - engineer of department of electromechanical systems of automation in industry and transport; **Vadym Bombyk** – assistant of department of electromechanical systems of automation in industry and transport, a PhD student.